

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی درس خلاقیت موسیقی

کنکور سراسری ۹۹

- ۲۲۱- گزینه‌ی «۳»
(تاریخ موسیقی غرب)
کارل‌هاینز اشتوکهاوزن، آهنگ‌ساز نیمه‌ی دوم سده‌ی بیستم است. او از مبدع‌ترین چهره‌های موسیقی به‌شمار می‌رود و تأثیراتش نه تنها در موسیقی جدی که در موسیقی جز و عامه‌پسند بارز است. آثارش گستره‌ی بی‌نظیری دارد؛ از «کلاویراشتوک»ها (Klavierstücke) برای پیانو سولو، کونتراپونکت (Kontra-Punkte) برای ده نوازنده، تا «گروپن» (Gruppen) برای سه ارکستر عظیم توآمان. اما آن‌چه موسیقی اشتوکهاوزن را متمایز می‌کند همانا تجاربش در موسیقی الکترونیک، آلتاتوریک [یا همان موسیقی شانس] و کانکریت [موسیقی ذاتی] است.
- ۲۲۲- گزینه‌ی «۴»
(تاریخ موسیقی غرب)
هر سه گزینه‌ی دیگر آهنگ‌سازی از سده‌ی نوزدهم و جنبش موسیقی رومانیک هستند.
- ۲۲۳- گزینه‌ی «-»
(سازشناسی غربی)
سیم چهارم یا بم ویلنسل نت «دو» با دو خط زیر حامل کلید فا است. هارمونیک چهارم هر نت دو اکتاو بالاتر از نت اصلی است و بنابراین هورن باید با نت «دو» با یک خط زیر حامل کلید سل (دوی میانی) هم‌صدا شود.
هورن «فا» همان‌طور که از نامش می‌توان فهمید نت‌های نوشته‌شده را یک پنجم درست پایین‌تر می‌نوازد [نت فا در نام ساز به‌این معناست که چنانچه نت دو نوشته شده باشد صدادهی آن فا است]. بنابراین می‌بایست برای هورن نت «سل» روی خط دوم کلید سل نوشته شود تا این دو ساز هم‌صدا شوند.
- ۲۲۴- گزینه‌ی «۱»
(سازشناسی غربی)
پوزیسیون‌های ترومبون تنور به‌صورت کروماتیک پایین‌رونده «سی‌بمل، لا، لایبمل، سل، سل‌بمل، فا، می» شمرده می‌شوند و در ترومبون باس به‌ترتیب «می‌بمل، ر، ربمل، دو، سی، سی‌بمل، لا».
- ۲۲۵- گزینه‌های «۱» و «۲»
(سازشناسی ایرانی)
قانون و قیچک هردو سازهایی کوردوفون هستند، دوزله و بالابان نیز سازهایی آیروفون.
- ۲۲۶- گزینه‌ی «۱»
(سازشناسی ایرانی و غربی)
بالابان (نرمنه‌نای)، هکل فون (ابوای باریتون) و کرآنگله (انگلیش‌هورن) هر سه سازهایی بادی چوبی و دوزبانه هستند.
- ۲۲۷- گزینه‌ی «۳»
(سازشناسی غربی)
تیمپانی سازی پوست‌صدا (ممبرانوفون) با ارتفاع صوتی معین است.
گانگ و تام‌تام در بسیاری از کتب ارکستراسیون یکی پنداشته می‌شوند و سازی خودصدا و بدون ارتفاع صوتی معین.
طبل بزرگ نیز ممبرانوفون بدون ارتفاع صوتی معین است.
- ۲۲۸- گزینه‌ی «۲»
(سازشناسی غربی)

سیم چهارم یا بم ویلنسل نت «دو» با دو خط زیر حامل کلید فا است. هارمونیک سوم هر نت یک اکتاو و پنجم درست بالاتر از نت اصلی است و بنابراین ساکسوفون باید با نت «سل» با دو خط زیر حامل کلید سل هم صدا شود. ساکسوفون باریتون در می بمل است و نت‌های نوشته شده را یک سیزدهم بزرگ پایین تر می نوازد. بنابراین برای هم صدایی این دو، نت نوشته شده برای ساکسوفون باید نت می بین خطوط چهارم و پنجم حامل کلید سل باشد.

گزینه‌ی «۴» - ۲۲۹

(تاریخ موسیقی غرب)

سمفونی نهم بتهوون که به اسم «کرال» نیز شناخته می شود اولین سمفونی در تاریخ موسیقی است که در آن از صدای انسانی استفاده شده است. این اثر در چهار موومان تصنیف شده که در موومان آخر آن، چهار سولیست (سوپرانو، آلتو، تنور و باریتون) و گروه کر به ارکستر اضافه می شوند.

گزینه‌ی «۴» - ۲۳۰

(مدشناسی موسیقی ایران)

گوشه‌های مهم بیات ترک (زند):

قطار، دوگاه، شکسته، فیلی، مهدی ضرابی، روح‌الارواح، خسروانی، مهربانی

گزینه‌ی «۱» - ۲۳۱

(فرم و ژانر)

«ساراباند»، از قسمت‌های اصلی سوئیت باروک، رقصی است کند و سه‌ضربی، که ریشه در موسیقی اسپانیا دارد.

گزینه‌ی «۳» - ۲۳۲

(تاریخ موسیقی غرب)

«پوئم سمفونیک» اثری است ارکسترال، و نوعی موسیقی برنامه‌ای است. ابداع این ژانر از «فرانتس لیست»، آهنگ‌ساز مجار است و خود ۱۳ پوئم سمفونیک تصنیف کرد.

گزینه‌ی «۱» - ۲۳۳

(هارمونی)

کادانس پلاگال حاصل پیوند آکورد درجه‌ی چهارم به اول است. در لا مینور، علامتی در سرکلید نداریم و بنابراین این کادانس حاصل پیوند آکورد «ر مینور» به «لا مینور» است.

گزینه‌ی «۲» - ۲۳۴

(آکوردشناسی)

ریمل درجه‌ی سوم سی بمل مینور است. آکورد درجه‌ی میانی در مینور هارمونیک و ملودیک بالارونده تریادی است افزوده.

گزینه‌ی «۱» - ۲۳۵

(آکوردشناسی)

آکورد ششم افزوده به چهار شکل «ایتالیایی»، «فرانسوی»، «آلمانی» و «سوئیزی» مرسوم است.

برای ساختن یک آکورد ششم افزوده‌ی ایتالیایی در هر تونالیت‌های، ابتدا یک تریاد زیرنمایان را در نظر می‌گیریم (تنالیت‌های لا مینور را در نظر بگیرید، علامتی در سرکلید ندارد و درجه‌ی چهارم آن ر است) (ر، فا، لا). ابتدا پایه‌ی آن را نیم‌پرده زیرتر می‌کنیم (ردیز) و سپس تریاد را به شکل معکوس اول درمی‌آوریم (فا، لا، ردیز).

برای ساختن دیگر آکوردهای ششم افزوده، به ترتیب زیر عمل می‌کنیم:

۱. «فرانسوی»: فاصله‌ی چهارم افزوده از باس آکورد ششم افزوده‌ی ایتالیایی به آن اضافه می‌گردد (در مثال بالا «فا، لا، سی، ردیز».)

۲. «آلمانی»: فاصله‌ی پنجم درست از باس آکورد ششم افزوده‌ی ایتالیایی به آن اضافه می‌گردد (در مثال بالا «فا، لا، دو، ردیز».)

۳. «سوئیزی»: فاصله‌ی چهارم افزوده‌تر از باس آکورد ششم افزوده‌ی ایتالیایی به آن اضافه می‌گردد (در مثال بالا «فا، لا، سی‌دیز،

ردیز».)

۲۳۶- گزینه‌ی «۲» و «۳»

(هارمونی)

کادانس داده‌شده یک کادانس آنتنیک در تونالیت‌هی «دودیز ماژور» است.

شروط کامل یا پرفکت بودن این کادانس به شرح زیر است؛ و چنانچه هرکدام از شرط‌های زیر را نداشته باشد ناقص است:

۱. هر دو آکورد پایگی باشند.

۲. آکورد تونیک بر روی ضرب قوی بیاید.

۳. درجه‌ی محسوس در سوپرانو به تونیک حل شود.

چون به‌طور مستقیم به هیچ‌کدام از موارد بالا اشاره‌ای نشده، نمی‌توان نتیجه‌ای دقیق گرفت.

۲۳۷- گزینه‌ی «۱»

(مدهای کلیسایی)

سرکلید مد ائولین که از مدهای کلیسایی است تابع ترتیب دیزها و بمل‌هاست. در هیچ گام ماژور، مینور، یا کلیسایی به‌طور هم‌زمان

علامت دیز و بمل در سرکلید نداریم، و همین‌طور دیز و بمل‌هایی مغایر با تسلسل مرسومشان؛ یعنی دایره‌ی پنجم‌ها. تنها گزینه‌های

که در آن نظم بمل‌ها و دیزها رعایت شده است «فادیز» است که سرکلید «ائولین می» است.

۲۳۸- گزینه‌ی «-»

(مدشناسی موسیقی ایرانی)

«مهدی‌ضربی» گوشه‌ای در آواز بیات ترک که فقط در این آواز روایت شده و بومی آن است. مهدی‌ضربی عموماً قبل از روح‌الارواح و

بعد از جامه‌دران می‌آید. این گوشه فاصله‌ها و تأکید‌های مستقل از زمینه‌ی بیات ترک ندارد ولی ویژگی متمایزش نسبت به بیات ترک،

اشاره‌های آن به پرده‌ی شور است و به‌همین دلیل پیش از روح‌الارواح اجرا می‌شود. بنابراین انتهای مهدی‌ضربی مهیاکننده‌ی فضای

لازم برای فرود به شور است که به‌وسیله‌ی گوشه‌ی روح‌الارواح قطعی و تثبیت می‌شود.

۲۳۹- گزینه‌ی «۴»

(فواصل)

فاصله‌ی میان این دو نت بدون در نظر گرفتن علامت عرضی‌شان یازدهم درست است. چنانچه نت سل نیم‌پرده زیرتر گردد و در

نتیجه فاصله نیم‌پرده بزرگ‌تر، به «یازدهم افزوده» می‌رسیم.

۲۴۰- گزینه‌ی «۴»

(مدشناسی موسیقی ایرانی و گام‌های غربی)

لا مینور تئوریک را در نظر بگیرید که علامتی در سرکلید ندارد. چنانچه درجه‌ی دوم آن به «سی کرن» تبدیل شود به سرکلید «شور

لا» می‌رسیم.